

לקט מתוך ספר זיכרונות של חנה ליכט

כחליפות בתולדה, כן חליפות בחיי האדם.
מקץ יום יבוא לילה. אחר סער תקום דממה.
אחר גשם תצא שמש ובמטאטא זהב תטאטא רפש העבר.
כן בתולדה וכן בחיי האדם.
נפרדים אנו עתה ומי יודע לאן תטלטל אותנו יד הזמן.
ובעמדנו על סף הפרדה,
ומלמלו שפתי לך "אל כל אשר תפני תצליחי"
והיה לך בת-דודי למזכרת
מליכט חנה (ליכט משה, בן דודה של חנה, סיים גימנסיית קלרה ארליך ועלה ארצה כחלוץ וכסטודנט)
קובל יום 26 לחודש יוני שנת 1928.
כפרח זה תפרחי.
ובכל אשר תפני תצליחי.

מי ייתן? והרימות את דגל עמנו
וקיבצת את גולי ישראל ארצנו
ובשמחת ניצחון וצלולי הבנה
נעלה לירושלים העיר ברינה.
מחלה וחבור ומרוסיה הארץ
מיד נוגשינו ושבת העריץ
תקבצינו תחת כנפיך רננים
ועל שמי חיינו לא ייראו עננים.

לזיכרון נצח לחברתי היקרה ליכט חנה מאת חברה הנאמן
פולין חיים (סיים גימנסיית קלרה ארליך, עלה כחלוץ, חזר לפולין עקב מחלה, ניצל ועלה ארצה במלחמת השחרור)
קובל 2.7.1928

לחברתי החביבה חנה ליכט
הנני מציע לך את ברכתי מעומק לבי.
הלוואי שברכתי תרצה לפני כס ד', ושתתקיים.
הלוואי שפניך תהינה מועדות מזרחה. ובחרת שם (בארץ ישראל)
בחיים רעננים, תחת כיפת הרקיע
בין השדות השאננים – דרך לך תבקיעי,
שלום תדברי, בארצך המולדת,
שירים תזמרי על אדמתך המעובדת.
קובל – 28.6.1928 הכותב: *אריה מלובינסקי* (תלמיד בכיתה. הפך לקומוניסט. נספה)

... ורטובי טל אורות לאחיכם תשובו –
ורטבו מכם וינבו;
ואיש אל בית אביו ואיש אל בית אחיו
תביאו-נא בשורת המרחב.
ויצאתם וזרעתם מסביב את אורכם –
ונגה על ראש כל בני דורכם!
לזיכרון לחניכתי חנה ליכט.
קובל 27/6 1928 *יעקב קובינינסקי* (מנהל בית הספר "הרצליה" ו"ד"ר קלומל". ניצל עם משפחתו שעלתה ארצה)
(ביאליק)

לזיכרון:
"המדרגה הגדולה שביופי,
היא הפשטות והשקט". (גטה)

לחברתי חנה ליכט

קובל - 11/7/28 *ע. ז' 1968* (פנחס, תלמיד הכיתה, ניצל ועלה ארצה)

אך מקץ ינצח אדם,
הכל ידביר תחת ידו;
והתמכר לו הטבע
נכנע כבוש ועבדו
כל איתני ים הנצח
לו יישמעו אז ביראה;
וכציפורים לפני שמש
כל היקום לו יאמר שירה.
לחנה ליכט לזיכרון.

קובל - 1/7/28 *ע. ז' 1968* (המורה לזימרה בבית הספר. נספה)

מה תפקיד השומר? – ליצור אדם חדש, למען החברה הבאה!
ומה תקוותך, בתור שומרת? לקיים את חוקי השומר.
אם כך דעי כי התקווה זהו הרגש הכי נשגב בחיי האדם.
והלוואי שלא תפגשי מכשולים בשאיפתך.
חזק ואמץ

פנחס 1916 ז' (חבר לתנועה, עלה ארצה כחלוץ)

החיים הם קשים,
אך אנו השומרים
אינם אומרים נואש
קשים החיים נחדש אותם!
כך אמרנו –
כן!
וגם את בין האומרות
זכרי!!!

קובל, 22.2 - 7.30 שעות לפני עלייתי לארץ. *ז' 1916* (חבר לתנועה, עלה ארצה)

אל תסתכלי בקנקן
אלא במה שיש בו
בזה אנו מבטאים את מהותנו.
חזקי ואמצי

קובל – 1930 22/2 יום לפני עלייתי ארצה. *ז' 1930* (חבר לתנועה ולהגשמה בארץ)

רק ברכה אחת קטנה לך: -
בחייך אך העפל תעפילי
ותגונן-נא התקווה בלבבך,
כי יש מקום לתקווה – הוחילי!
לליכט חנה – לזיכרון.

ת. פולקוביץ (חיים הוכברג המורה והמחנך הנערץ בכיתתה של חנה. נפטר בדמי ימיו ממחלה)
קובל, כ"ד ליוני 1928.

לזיכרון לחנה ליכט
והיה באחד הימים
בשבתך יחידה בחדרך
עת תהגי על עברך הנעים
שעבר עליך בין כתלי בית-הספר
יחד עם מוריך וחבריך
אך אז תכירי את ערך אותם הכתלים
כי הם בצרו עמדתך בחיים.
ויהי רצון שזכרם לא יימחה
מלבך לעולם ועד!
ממני ... מ. פולקוביץ (?)

לא תמיד יש לשמר את החיצוניות
העיקר הפנים.
לפני עליתי חזק ואמץ!
קובל, 7/1/1930 מ. פולקוביץ (כנראה מוניה מרדר-מרדור, חבר לתנועה וחלוץ)

בשביל האחות חנה ליכט חזק!
לזיכרון השתתפותי בקורס – המנהלים.
הנני מברך אותך בהגשמת חזוננו "החלוצי"

חזק ואמץ!
מאת אחיך היקר:
16/3/1930 חיים פולקוביץ

קובל 22/5 1929
לאחותי חנה חזק!
והחיים כל-כך טובים
והחיים כל-כך נעימים.
אנחנו שמחים בחיים.
שמחי גם את בחייך.
חזק ואמץ
מ. פולקוביץ (חבר לתנועה, עלה ארצה)

"והיה באחרית הימים
וגר זאב עם כבש
ועגל וכפיר ומריא יחדיו
ונער קטן נוהג במ

אז תשבי גם את
בארץ-ישראל הקדושה
תחת גפנד ותאנתך
באין מחריד".

לחברתי חנה ליכט – לזיכרון
קובל, 25 ליוני שנת 1928. *פאזק פאלאנצן*

קובל 22.9.29

לאחותי היקירה חנה,
למדי להכיר ולהבין את עצמך!..

אז תביני ותכירי את העולם כולו.

פאזאן רחל (חברה ומדריכה בקן השומר הצעיר. עלתה ארצה)

חזק!
אם את מזכרתי הינדך דורשת
אז קבלי ברכתי:
דעי את עצמך (לעם לארץ ולשפה)
ואל תהי בת פלשת

חזק ואמץ! *פאה פאזאנערט*

זכרי!
ובנדודיך למרחקים מעבר לים
עת תרחקי מידידים ורעים
ובשבתך גלמודה בחדרך החם
תזכרי אותנו הנדים היגעים.

לזיכרון נצח לחברתי היקרה ליכט חנה
מאת חברה הנאמן

קובל 2/7 1928 *פאזאק חיים*

חשקה נפשי לתת לך דבר בת-דודי,
כי שטים אנחנו על-פני זרם החיים.
וחיינו ייפרדו אלה מאלה
ובעמדנו על סף הפרידה
קבלי את ברכתי הנובעת מעומק לבי:
אל כל אשר תפני הצליחי.

למזכרת עולם מ-*פאזאק אשה*

קובל 28 ליוני 1928

וחיינו הן ייפרדו זה מזה.
ויד ידי תלווה אותך.

ביום עליתי ארצה – ישראל

22.2.30

חזק!

בדרך המלך שבחרנו בה,

בדרך – ההגשמה,

דרכי בצעדי-און.

חזק ואמץ

מנחם

עוד הנך בעריסה באמצע הליל,

אך בטרם תביני, כי שקעה שמש...

היא במזרח תזרח...

תגדלי ותזדקני לאור השמש במזרח.

ביתך ועמך שם!..

חזק ואמץ!

קובל 22/5/29. מ. מנחם (כנראה מנדל מלמד, חבר לתנועה וחלוץ)

למזכרת עולם

בין שדות ויערות המלאים שושנים ודשאים,

המפיצות את ריחן על-פני כל חלל העולם

בנוי אהל קטן אשר בו גר איכר השמח בחלקו ורואה חיים בעמלו.

אבל מי ייתן ויכולת גם את ליכט חנה להגיע למדרגה שכזאת

ולהיות מאושרה בחלקך.

ומי ייתן ויכולנו אנחנו כולנו כל החברים והחברות

לעלות לארצנו ארץ המולדת

ויכולת גם את לעבד ולשמוח בחלקך ולראות חיים בעמלך.

לזיכרון עולם - לחיי ליכט חנה חברתי

מאת: *ה. הפאליק*. (חבר כיתה. נספה)

זכרי ואל תשכחי:

- גורל אחד לעם וליחידיו. – בדאגתך לגורל העם

- גם גורלך יוטב.

מנחם (?...)

1928 27/6

חנה!

אל תתייאשי בחייד!

כי באור נשמתך אושר וחיים,

הואילי ופתחי שעריך –

ונתקי את החבל...

לאחותי - לזיכרון.

מאת: *א'סיה אלקר*. (תלמידה בכיתה וחברה לתנועה ולהגשמה בארץ)

קובל – 1/7 שנת 1929

זכרי את מטרת השומר ואת ארצנו העובדת.
לפני עלייתי ארצה

קובל 1929 29/9 **כת-שכצ**

"...תאמיני גם בעתיד
אף אם ירחק זה היום,
אך בוא-יבוא – יישאו שלום
אז וברכה לאום מלאום.

ושוב יפרח אז גם עמנו,
ובארץ יקום דור,
ברזל כבליו יוסר ממנו,
עין בעין יראה אור."
מוטב ללין במדבריות של ארץ-ישראל
ולא ללין בפלטראות של חוץ-לארץ.

למזכרת – נצח
לחברתי חנה ליכט

מ-1916/11 **מנף** (תלמיד בכיתה וחבר בתנועה ולעלייה ארצה)

קובל, 9/7/ 1928

יודעת את איפה השמחה?
לא בארץ ואף לא בשמים
אלא בדך בנשמתך.
חזק ואמץ!

קובל 22/5/29 **מ. מנף**

עת השמש תשקע הימה
בתתה את קרניה האחרונות ברמה,
דממה...

בין השמשות...
מלחמת הליל ביום
בלי רעש ושאון.

אך פתאום קול ברמה יישמע
אות ניצחון. הליל ישלוט בחלל העולם
ובין-רגע כאילו המסך ניתק ממרומים
השמים יחליף את צבעיה
והרקיע נזרע ביהלומים

ובתווך – הירח מלכת השמים
ובין הכוכבים האלו באין מספר
יימצא כוכב אחד – המנצנץ ככסף –
זהו מזלך. ויהא הכוכב הזה נר לנתיבך.

2/7/28 לליכט חנה – לזיכרון **11/9 9/9**. (תלמיד הכיתה. עלה כחלוץ)

אחותי היקרה,
רעיוננו דורש קורבנות! הנפחד הנסוג לאחור!
לא, קדימה נצעד לקראת המולדת
נלך לבקש אור, משען בעד העם המצופה.
חזק ואמץ

אחותך **מלכה בר** (חברה לתנועה ולהגשמה בארץ)

קובל, 15/8 1929

ברכות בשפה הפולנית:

תרגום (ללא חרוזים) לעברית:
צבי חיים פולישוק (שגם הוא כתב ברכה בספר הזיכרון)
נובמבר 2011

כתבה *פ. שטיינארטן* .:

כשם שזורמים מי הפלג-
זורמים על פני האחו הירוק
ככה שיזרום הדור שלך, הצעיר
במתיקות ובנעימות ובאושר.

כתב *טורצ'ין מנדל* 9.7.1928 :

אם תקלות בחיים יעטרו את ראשך
ושורה של בעיות ידכאו את נפשך
אל תאבדי את התקווה, רק הגידי במאור פנים
אני הרי בחיים, מוכרחה אני להיות שמחה

כתבה *פ. שטיינארטן* .:

צחקי, חייכי ליד אנשים
אבל בכי לך במסתרים
היי קלילה בריקודים
אבל אף פעם לא בחיים.

כתב *מיכושניק לייב (אריה)* 28.6.1928 :

שיהיה לך לב ישראלי, נפש של מלאך
חזקי את נפשך, בסערות החיים הפראיות
ולפני צרה ואסון אל תרכיני ראש
ההיי דואגת לנפשות הכואבות .

כתבה *ויסה (אדמר?)* 5.4.1929 (נכתב ברוסית):

לזיכרון לאננה (חנה)
לא בחגיגה ולא בנשף קולני מכירים חבר
אפשר להכיר חבר רק בעת צרה.
